

HØRINGSMATERIALE

Forslag om afvikling af Himmelbjerggården, Specialområde Børn og Unge

Dato 2-05-2016

På grund af ændringer i kommunernes efterspørgselsmønster og heraf følgende udsigter til forsat betydeligt driftsmæssigt underskud foreslår direktionen, at Himmelbjerggården afvikles.

Som en konsekvens af en eventuel afviklingen af Himmelbjerggården vil den interne skole ligeledes blive afviklet.

Side 1

1. Baggrund

Himmelbjerggården er en døgninstitution efter SEL § 67 stk. 2 med en intern skole. Målgruppen på Himmelbjerggården er børn og unge med psykosociale, kognitive og emotionelle forstyrrelser, hvoraf nogle er udad reagerende. Himmelbjerggården tilbyder udover døgn- og skoletilbud også korte aflastningsophold. Himmelbjerggården er normeret med 30 døgnpladser og 30 pladser på den interne skole.

Himmelbjerggårdens historie rækker langt tilbage. Himmelbjerggården blev oprettet tilbage i 1896 som børneopdragelsesanstalt og skolehjem og ligger ved Ry.

2. Driftsudfordringer

2.1 Faldende belægning på Himmelbjerggården

Belægningen på Himmelbjerggården har over en længere periode været faldende, hvilket kan tilskrives ændringer i kommunernes efterspørgselsmønster. Gennem de senere år har der på landsplan været en stabil udvikling, hvor færre børn og unge anbringes på døgninstitution til fordel for flere anbringelser i familiepleje. Det ligger i tråd med de politiske målsætninger i kommunerne, som bl.a. også er underbygget af Økonomiaftalen for 2013, hvor KL og regeringen satte fokus på, at brugen af plejefamilier herunder netværkspleje skal øges i forhold til andre anbringelsesformer

Kommunerne anvender kun de regionale døgntilbud til de få børn og unge, som kommunerne ikke kan håndtere i andre typer af

anbringelser eller i egne døgntilbud. Målgruppen, der i dag visiteres til de regionale tilbud, er derfor børn og unge med vidtgående fysiske og psykiske handicaps og adfærdsmæssige problemstillinger. Desuden går udviklingen i retning af, at kommunerne i højere grad benytter døgninstitutionstilbud til de ældre børn i teenagealderen og frem mod det 18. år.

Himmelbjerggården, gennemsnitlig helårligbelægning 2007-2015

År	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Døgn*	30,3	33,6	37,9	38,5	36,9	31,7	29,7	20,3	20,4
Intern skole	34,4	36,5	38,0	38,7	36,8	31,8	30,0	20,0	21,6

*Opgjort som gennemsnitlig belægning henover året

Som det fremgår af ovenstående tabel er belægningen på Himmelbjerggårdens døgntilbud faldet fra knap 30 helårspersoner i 2013 til omkring 20 helårspersoner i 2014 og 2015. Ultimo april 2016 er der indskrevet 12 døgnanbragte børn og unge, hvoraf to er planlagt udskrevet hen over sommeren. Der er formentlig 2-3 yderligere udskrivninger på vej. Helårsbelægningen i 2016 må derfor forventes at være på et noget lavere niveau end i 2014 og 2015.

Der har i perioden været enkelte henvendelser fra kommuner med nye indskrivninger, men blandt andet på grund af uhensigtsmæssig målgruppesammensætning (eksempelvis krænkere som ikke bør samplaceres med krænkede) har kun få henvendelser ført til indskrivninger.

På nuværende tidspunkt er der indskrevet tre unge på aflastningsophold fra deres plejefamilier svarende til 0,4 helårspersoner.

Den interne skole på Himmelbjerggården drives med en driftsoverenskomst med Skanderborg Kommune. Belægningen på den interne skole er faldet i takt med belægningen på døgnpladserne. Dog undervises fire eksterne elever fra lokalområdet.

2.2 Utidssvarende bygninger

Himmelbjerggården består af ti huse og to værksteder. Bygningerne er placeret på en grund på 414.000 kvadratmeter i et naturskønt område tæt på Himmelbjerget.

Der er en række udfordringer i forhold til bygningsmassen:

- De eksisterende planløsninger passer ikke til den målgruppe, som i dag visiteres til Himmelbjerggården. Bygningerne har fungeret fint til en målgruppe af børn og unge med lettere støttebehov, men denne målgruppe visiteres ikke længere til regionens tilbud. Værelser/rum er placeret på to etager med smalle gange, hvilket betyder, at beboerne ikke kan skærmes fra hinanden, og der er ikke flugtmuligheder. Det giver sikkerhedsmæssige udfordringer i forhold til medarbejdere og beboere.
- Der er lang afstand mellem bygningerne, hvilket udgør en sikkerhedsrisiko i tilfælde af nødkald mv. Mobilnettet er ikke stabilt på stedet, hvilket ligeledes udgør en sikkerhedsrisiko.

- De indskrevne børn og unge mangler adgang til eget wc/bad, hvilket man kan forvente på lignende døgninstitutioner.
- Der er en stor bygningsmasse, hvoraf flere bygninger står tomme. Ligeledes er det store grundareal vedligeholdelseskrevende. Det giver uforholdsmæssigt store udgifter til bygninger i forhold til antallet af indskrevne og det deraf følgende indtægtsgrundlag.

Der blev i starten af 2015 udarbejdet en skitse til en helhedsplan for Himmelbjerggården med anlægsinvesteringer i omegnen af 27 mio. kr. fordelt på fire etaper. Helhedsplanens mål var, at Himmelbjerggårdens bygninger kunne matche målgruppen samtidig med, at der kunne etableres økonomisk bæredygtige afdelinger og intern skole med fokus på fleksibilitet og sikkerhed samt et adskilt børne- og ungeområde. Planen er imidlertid endnu ikke iværksat grundet faldende efterspørgsel i 2015/2016 og dermed tilbageholdenhed omkring iværksættelse af anlægsinvesteringen.

3.0 Tidligere initiativer i forhold til at sikre Himmelbjerggården

I 2014 og 2015 arbejdede det daværende Specialområde Socialpsykiatri Børn og Unge med at vende udviklingen pga. det daværende betydelige driftsunderskud og den faldende efterspørgsel. I den forbindelse blev Oustruplund besluttet afviklet af Regionsrådet den 29. oktober 2014. Alle aktiviteter blev samlet på Himmelbjerggården og Hald Ege med udgangspunkt i en ny forretningsmodel med fokus på både længerevarende døgnophold, men også på korte og intensive indsatser samt rådgivning for at imødekomme kommunernes behov. Der er endvidere blevet arbejdet med markedsføring og kommunikation for at synliggøre specialområdets ydelser.

Regionsrådet besluttede på mødet den 27. maj 2015 at gennemføre en organisationsændring, hvor de to daværende specialområder på børne- og ungeområdet (Specialområde Socialpsykiatri Børn og Unge og Specialområde Udviklingsforstyrrelser og Fysiske Handicap) blev til slået sammen til ét specialområde med henblik på at skabe et robust og bæredygtigt specialområde med navnet Specialområde Børn og Unge.

Der har således været arbejdet i flere omgange med en genopretning af økonomien og med at få skabt de nødvendige forudsætninger for sikker og rentabel drift på Himmelbjerggården. Desværre uden den ønskede effekt i forhold til at opnå en tilstrækkelig belægning på Himmelbjerggården. Det er vurderingen, at fremtidsudsigterne er for usikre i forhold til at videreføre arbejdet med omstilling af Himmelbjerggården herunder iværksættelse af den helhedsplan for bygningerne, som er nødvendig for at kunne drive tilbuddet sikkerhedsmæssigt og fagligt forsvarligt.

Prognosen for 2016 er, at Himmelbjerggården ved fortsat drift vil give et underskud i størrelsesordenen 6-8 mio. kr. afhængigt af udviklingen i belægningen resten af 2016.

I forhold til afviklingen af den interne skole skal der indledes en dialog med Skanderborg Kommune, hvorefter der kan lægges en plan for afviklingen.

4.0 Proces

4.1 Konsekvenser for beboere på Himmelbjerggården

Specialområdet Børn og Unge vil kunne tilbyde alle de nuværende indskrevne børn og unge et døgntilbud på fire af områdets andre afdelinger, som er Hald Ege, Midtpunktet, Kløvhøj samt Regensen.

Disse afdelinger har egnede og tidssvarende lokaler samt ledige pladser. Dette er under forudsætning af, at beboere og forældre giver tilsagn herom samt at handle-kommunerne ønsker revisitation til et regionalt tilbud. Der lægges en tidsplan for denne opgave med respekt for, at børnene og de unge skal flytte. Det anbefales, at flytninger foregår op til sommerferien, således der er tid til at falde til på de nye steder før skolestart.

Såfremt det besluttes at flytte børnene og de unge efter individuel aftale, vil der være tale om en ressourceoptimering ved at samle målgrupperne på de andre afdelinger.

4.2 Konsekvenser for medarbejdere

Himmelbjerggården har medio 2016 omkring 40 fastansatte, samlet for døgntilbud og intern skole. Der er på nuværende tidspunkt flere medarbejdere, dog er de ansat i tidsbegrænsede stillinger. Såfremt forslag om afvikling af Himmelbjerggården besluttes, vil Specialområde Børn og Unge følge Region Midtjyllands gældende retningslinjer vedrørende omplacering og eventuel afskedigelse i forbindelse med strukturændringer og besparelser.

4.3 Matriklen

Bygningerne og grunden er ejet af Region Midtjylland. Der fremsættes senere en sag til Regionsrådet om den fremtidige anvendelse af bygningerne, herunder et eventuelt salg af bygningerne, når nærmere undersøgelse er foretaget.

5. Tidsplan

Der gennemføres en høring af forslaget i Specialområde Børn og Unges LMU samt ved kommunerne i Region Midtjylland.

Den endelige beslutning vedrørende afvikling af Himmelbjerggården forventes truffet på regionsrådets møde den 25. maj 2016.

Dato	Aktivitet
4.-13. maj	Høring i MED-udvalg i Specialområde Børn og Unge Høringsperiode fra 4. maj – 13. maj kl. 10.00.
4. maj	Ekstraordinært møde i LMU, Specialområde Børn og Unge. Orientering om høringsperiode og forslag om afvikling af Himmelbjerggården.
4. maj	Orientering om høring og forslag om afvikling til beboere og forældre samt handlekommuner. Orientering om høring og forslag om afvikling til HMU, områdeledere, Socialtilsyn, Himmelbjerggårdens venner, Kontaktforum på Handicapområdet, dagsordenspunkt til kommunerne (DASSOS). Pressemeddelelse om forslaget om afvikling af Himmelbjerggården.
11. maj	Drøftelse af forslag om afvikling af Himmelbjerggården i regionsrådets rådgivende udvalg vedr. psykiatriområdet og det specialiserede socialområde.
17. maj	Behandling af forslag om afvikling af Himmelbjerggården i forretningsudvalget.
25. maj	Behandling af forslag om afvikling af Himmelbjerggården i regionsrådet.
25. maj	Orientering om Regionsrådets beslutning samt pressemeddelelse.

Såfremt der træffes beslutning om afvikling af Himmelbjerggården, vil afviklingen kunne gennemføres senest primo 2017. Dette afhænger af hastigheden på den nødvendige flytning af beboere og proces med medarbejdere.

Der vil i den endelige tidsplan blive taget højde for, at der er den fornødne tid til, at de involverede handlekommuner og forældre/værger m.fl. kan fastlægge nye handleplaner og træffe de nødvendige visitationsbeslutninger sammen med de berørte beboere.